

Відповіді народного депутата України Віталія Безгіна на питання, які були поставлені користувачами соціальних мереж під час трансляції круглого столу «Староста в громаді: статус, мета та завдання»

Переглянути трансляцію можна за лінком: <https://fb.watch/3LvEcwSppW/>

	Питання	Відповідь
1	<p>Fb: Андрей Фоменко Розкажіть про консультації голови отг з людьми щодо кандидатури старости??Законність консультацій??люди хотітимуть одного,а голова запропонує іншого .лишби затвердила рада!</p>	<p>Змінами до статті 54-1 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” пропонується, що “староста затверджується сільською, селищною, міською радою на строк її повноважень за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови, що вноситься за результатами громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю), проведеного у межах відповідного старостинського округу”. Форми таких обговорень обирає сама місцева рада. І в “Положенні про старост” така рада може визначити організаційно-правові запобіжники нівелювання думки жителів округу при процедурі затвердження старост.</p>
2	<p>Fb: Vasyl Baluk Підтримую обрання старост на прямих виборах. Після призначення старости головою громади він позбавлений імунітету, адже відстоюючи інтереси своєї громади можна йти в розрізі інтересів голови ТГ. після певного періоду роботи його можуть звільнити. Прямі вибори показують підтримку населенням того чи іншого населеного пункту даної кандидатури, яку вже не має права звільнити голова територіальної громади. Це краще обговорення кандидатур. Шановне товариство, у селах не потрібно формувати партійні клани.</p>	<p>Цілком підтримую тезу про недопущення “партійних кланів” в місцевому самоврядуванні. Проте не варто шукати причину глибокої партизації у реформі інституту старост, адже проблема саме у виборчій системі, яка застосовується на місцевих виборах. Пропорційна система за відкритими списками не забезпечує належне представництво територій у відповідних рада. Тому зміни до Виборчого кодексу є актуальними.</p> <p>Питання до повернення прямих виборів старост є дійсно дискусійним. Проте варто врахувати наступне: 1. Спочатку варто уточнити функції старости: він представник чи він виконавець? Представницькими органами є рада і голова. Немає сенсу мати на одній території два одноосібних представницьких органи, якими є голова та староста. Це конфлікт інтересів та повноважень. 2. Прямі вибори – це витрати з бюджету. 3. А чим відрізняється статус старости, обраного на прямих виборах” від старости, затвердженого радою саме з точки зору повноважень? Нічим. Єдиний “плюс” – довіра виборців до такого інституту демократії як вибори. Саме тому проектом 4535 вноситься пропозиція демократичного обговорення перед затвердженням кандидатури радою. Це спонукатиме місцеву владу до діалогу з громадою, отже, має зникнути питання про недовіру до призначенця.</p>
3	<p>Fb: Maksym Latsyba Колеги! Давайте не забувати що інтереси жителів села представляє депутат ради громади. Для чого перетворювати старосту в додаткового депутата?</p>	<p>Дякуємо за позицію, пане Максиме! Ви є експертом з питань демократії участі. Ваша думка є важливою. І Ваша експертна позиція цілком співпадає із позицією авторів законопроекту.</p>

4	<p>Fb: Vitalii Vydryhan Чи буде створено "бюджет старости" для вирішення поточних питань?</p>	<p>Питання місцевого бюджету вирішується у межах Бюджетного кодексу України. Не може бути такого поняття як "бюджет старости". Адже староста – посадова особа. Хіба є практика в Україні, коли посадова особа має окремий, свій бюджет? Звісно, ні. А от брати участь у формуванні пропозицій до відповідного місцевого бюджету – це є у повноваженнях старости. Окрім того, є завжди можливість упровадження так званого партисипативного бюджету (бюджету участі, або як його ще називають, громадського бюджету). Впровадження проектів на території окремого старостинського округу із залученням грантових коштів – це також є практика провідних громад.</p>
5	<p>Fb: Костянтин Кирилюк Доброго дня. Чи мусить староста працювати один чи з ним можуть бути землевпорядник, секретар, бухгалтер, прибиральник? Дякую.</p>	<p>Староста – це посадова особа. Це не орган. І він собою не може замінити виконавчий комітет. Староста не може мати не властиві йому повноваження і не є працедавцем.</p>
6	<p>Fb: Наталя Павлів Як часто староста повинен звітувати перед громадою. І хто повинен бути ініціатором цих зустрічей. Через який час після його призначення повинен провести свій звіт роботи</p>	<p>ч. 6 статті 54-1 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" наразі передбачено, що "при здійсненні наданих повноважень староста є відповідальний і підзвітний раді та підконтрольний сільському, селищному, міському голові. Староста не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед радою, а на вимогу не менш як третини депутатів – у визначений радою термін". У пропозиція до законопроекту 4535 це положення доповнюється і звітування перед жителями старостинського округу, у порядку, визначеному Положенням про старосту.</p>
7	<p>Fb: Татьяна Козуб Чи має право рада надати 100 днів для того, щоб побачити чи справляється староста з обов'язками, якщо ні то звільнити його. Притому, що ці 100 не встановлювались для голови та депутатів?</p>	<p>Жодних згадок у законодавстві про "100 днів" немає. Місцева рада має діяти у межах та у спосіб визначений законом. Проте саме місцева рада має право (але у межах закону) встановлювати особливості організації роботи старости у "Положенні про старосту"</p>
8	<p>Fb: Валя Попчук Як бути якщо староста один на 5 віддалених одне від одного сіл і в селі він один раз в тиждень (в кращому разі)?</p>	<p>Староста затверджується "не в селах", а у створених старостинських округах. Законопроектом 4535 пропонується наступне визначення старостинського округу: "старостинський округ – частина території територіальної громади, в межах якої розташовані один або декілька населених пунктів, крім адміністративного центру такої територіальної громади, визначена сільською, селищною, міською радою з метою надання відповідних послуг жителям такого округу та забезпечення представництва їх інтересів старостою". І саме перед створенням таких округів доцільно враховувати особливості території, чисельність населення, відстані тощо. Але це уповні є відповідальністю місцевої ради. Законопроектом 4535 пропонується, що "старостинський округ утворюється, як правило, у складі населеного пункту (населених пунктів), на території яких проживає не менше ніж півтори тисячі жителів". Звертаю увагу, що норма щодо "як правило... не менше ніж півтори тисячі жителів" є не імперативною, тобто ця норма є швидше орієнтиром на певні параметри, а не вказівкою до виконання. Отже, орган місцевого самоврядування матиме можливість визначатись із кількістю старостинських округів з огляду на певну специфіку відповідної громади. Утім ця норма може бути предметом дискусії.</p>

<p>9 Fb: Саша Фуркало Шановні виступаючі прошу дати відповідь яке хоч одне повноваження старости стосується конкретно старости? згідно ч4 ст.54-1, всі повноваження надані старості дублюються інші, до прикладу: - за благоустрій відповідає староста чи комунальне підприємство? (прк. розгортання снігу) - за майно комунальної власності старости директори установ чи начальники відділів культури, освіти ... - за підготовку рішень і бюджету староста чи депутати і голова</p>	<p>У ч. 4 ст. 54-1 немає названих Вами повноважень старости. Цитую дослівно: "4. Староста:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. представляє інтереси жителів відповідного села, селища у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради; 2. бере участь у пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради та засіданнях її постійних комісій; 3. має право на гарантований виступ на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради, засіданнях її постійних комісій з питань, що стосуються інтересів жителів відповідного села, селища; 4. сприяє жителям відповідного села, селища у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування; 5. бере участь в організації виконання рішень сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень сільського, селищного, міського голови на території відповідного старостинського округу та у здійсненні контролю за їх виконанням; 6. бере участь у підготовці проекту місцевого бюджету в частині фінансування програм, що реалізуються на території відповідного старостинського округу; 7. вносить пропозиції до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради з питань діяльності на території відповідного старостинського округу виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб; 8. бере участь у підготовці проектів рішень сільської, селищної, міської ради, що стосуються майна територіальної громади, розташованого на території відповідного старостинського округу; 9. бере участь у здійсненні контролю за використанням об'єктів комунальної власності, розташованих на території відповідного старостинського округу; 10. бере участь у здійсненні контролю за станом благоустрою відповідного села, селища та інформує сільського, селищного, міського голову, виконавчі органи сільської, селищної, міської ради про його результати; 11. отримує від виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення наданих йому повноважень; 12. сприяє утворенню та діяльності органів самоорганізації населення, організації та проведенню загальних зборів, громадських слухань та інших форм безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення у відповідному селі, селищі; 13. здійснює інші повноваження, визначені цим та іншими законами."
--	--

10	<p>Fb: Volodymyr Kuprii Старостати як колегіальні органи – це зайва ланка в управлінського апарату. Для чого? Яка функція?</p>	<p>Дякуємо за позицію. Наразі старостат не закріплений жодною законодавчою нормою. У положеннях законопроекту 4535 таких пропозицій теж немає. Проте така ініціатива дійсно обговорюється у експертних колах.</p>
11	<p>Fb: Volodymyr Kuprii А чого так складно зібрати на засідання членів виконкому? При наявності можливостей в дистанційному форматі засідання проводити – це не так вже й складно</p>	<p>Організація роботи багаточисельного виконкому є проблемою, насправді, не в усіх громадах є технічні можливості “дистанційного засідання”. Варто врахувати, що питання не лише у формі засідання, а у правомочності таких засідань.</p>
12	<p>YT: Оксана Кучерява Доброго дня! скажіть будь ласка на підставі чого ми можемо звільнити в.о старости якщо заяви немає?</p>	<p>Питання трудових відносин, служби в органах місцевого самоврядування в цілому регулюється Кодексом законів про працю України, Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Законом України “Про службу в органах місцевого самоврядування”.</p> <p>На сьогодні дострокове припинення повноважень старост регулюється ст. 79-1 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. Законопроект 4535 пропонується виключити статтю 79-1 щодо дострокового припинення повноважень старости. Це зумовлено зміною статусу старости. Також передбачається внесення змін до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» з метою установити, що з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною утвореною територіальною громадою, припиняються повноваження осіб, які виконували обов’язки старости в старостинському окрузі, визначеному сільською, селищною, міською радою реорганізованої територіальної громади.</p>
13	<p>YT: Оксана Кучерява скажіть будь ласка чи може виконавчий комітет поставити повноваження на старост та в.о. старостів видачі довідки про місце проживання та зняття з реєстрації місця проживання? на що нам посилатись?</p>	<p>Цитує норми ч. 6 ст. 13 Закону України “Про адміністративні послуги”:</p> <p>“За рішенням органу, який прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг, окремі завдання адміністратора, пов’язані з наданням адміністративних послуг, отриманням заяв та документів, видачею результатів надання адміністративних послуг, може здійснювати староста.</p>

14	<p>Fb: Наташа Солоднюк Чи може староста обіймати інші посади?</p>	<p>Ані чинне законодавство, ані анонсовані зміни щодо розвитку інституту старост не передбачають суміщення посад для старост. У законопроект 4535 положення частини 2 цієї статті чітко регламентує неможливість суміщення посади старости, а саме: "Староста працює у відповідній раді на постійній основі і не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (за винятком викладацької, наукової та творчої у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток, якщо інше не передбачено законом". Такі зміни не є новелою: наразі законодавство має обмеження щодо сумісництва посад старости.</p>
15	<p>YT: Елена Пилипенко Чи може в одній ОТГ існувати як старостат так і старостинський округ. Якщо так то якими нормативними актами врегульоване це питання?</p>	<p>Спочатку відповідна рада створює старостинський округ і лише потім така рада затверджує старост у цьому старостинському окрузі у визначений законом спосіб.</p>
16	<p>Fb: Oxana Ostroverh А як бути з громадами де в селах по 200 мешканців, а протяжність між селами більше ніж 15 км</p>	<p>Дійсно, законопроектом 4535 передбачено, що пропонується, що "старостинський округ утворюється, як правило, у складі населеного пункту (населених пунктів), на території яких проживає не менше ніж півтори тисячі жителів". Звертаю увагу, що норма щодо "як правило... не менше ніж півтори тисячі жителів" є не імперативною, тобто ця норма є швидше орієнтиром на певні параметри, а не вказівкою до виконання. Отже, орган місцевого самоврядування матиме можливість визначитись із кількістю старостинських округів з огляду на певну специфіку відповідної громади. Утім ця норма може бути предметом дискусії.</p>
17	<p>Fb: Andrii Kokhan Якщо старост залишити у виконкомі, як бути із ситуаціями, коли 80% складу виконкому є працівниками апарату ради? Як діяти, коли виникає конфлікт інтересів?</p>	<p>Законопроектом 4535 пропонується, як зазначалось, що староста не буде членом виконавчого комітету. Аргументами "за" такої пропозиції є сприяння ефективній роботі виконкомів (за умови великої кількості старост-членів виконкому ускладниться робота самого виконкому). Працівник виконкому не може бути одночасно працівником апарату ради, оскільки на членів виконкому є обмеження щодо суміщення посад.</p>
18	<p>YT: в'ячеслав Киричек Якщо в центрі ОТГ проживає більшість виборців (а значить центр має більшість депутатів), то є ризик того що голова буде розвивати тільки центр ОТГ і бути обраним (більшістю) майже довічно.</p>	<p>Звісно, це питання не є предметом нинішньої дискусії і до інституту старост має опосередковане відношення. Проте сама тема незабезпечення справедливого представництва у радах – це проблема несправедливої виборчої системи та глибокої партизації місцевого самоврядування.</p>

19	<p>УТ: Лариса Сороколіт Якщо рада не підтримує кандидатуру, яку пропонує голова на посаду старости, чи можуть депутати вносити пропозицію кандидатури на посаду старости?</p>	<p>Ні. Таких норм ані у чинній редакції Закону, ані у запропонованих змінах немає.</p>
20	<p>УТ: Лариса Сороколіт Хто має право вносити пропозицію про дострокове припинення повноважень старости?</p>	<p>Наразі чинна норма статті 79-1 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" регламентує питання дострокового припинення повноважень старости.</p>
21	<p>Фб: Татьяна Пустовит В нашій громаді кандидатура старости затверджена ще 20 листопада 2020 року але до виконання обов'язків він ще не став у зв'язку з тим, що він військовослужбовець за контрактом. Як бути у нашій ситуації?</p>	<p>Староста – член виконкому. А відповідно до ч. 7 ст. 51 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" на осіб, які входять до складу виконавчого комітету ради і працюють у ньому на постійній основі, поширюються вимоги щодо обмеження сумісності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені цим Законом для сільського, селищного, міського голови. Згідно із ч. 4 ст. 12 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" сільський, селищний, міський голова не може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю. Отже, зазначене Вами суміщення посад не можливе.</p>
22	<p>УТ: Марія Щепанська Виборність посади старости дає можливість проявити лідерські якості, а це майбутній кандидат на голову ОТГ, це своєрідний кадровий потенціал для ОМС.</p>	<p>Так, староста – кадровий потенціал. Але це не обумовлено способом номінації на посаду. І якщо староста свої лідерські якості проявлятиме не на виконання повноважень, а на передвиборну боротьбу за крісло голови – це не на користь розвитку громади.</p>